

Rezerwat przyrody „Ligota Dolna” wychodnie wapienne, murawy kserotermiczne i barwne motyle

Murawy kserotermiczne... co to znaczy?

Murawy kserotermiczne to ciepłolubne zbiorowiska trawiaste o charakterze stepowym, których występowanie zależy jest od wielu czynników. Jednym z niezbędnych uwarunkowań jest suche, kamieniste podłoże zasobne w węgiel wapnia o odczynie zasadowym lub obojętnym. Tworzą się w miejscach o dużym nasłonecznieniu i małej wilgotności, o wysokich temperaturach powietrza i gleby. Nachylenie terenu, na którym występują, zwykle waha się pomiędzy 20° a 30°. Dlatego też najczęściej występują na rozległych stokach pagórków, na których występują, zwykle waha się pomiędzy 20° a 30°. Dlatego też najczęściej występują na rozległych stokach pagórków, na których występują, zwykle waha się pomiędzy 20° a 30°. Dlatego też najczęściej występują na rozległych stokach pagórków, na których występują, zwykle waha się pomiędzy 20° a 30°.

Len austriacki i inne walory muraw w „Ligocie Dolnej”

Roślinność kserotermiczną na terenie rezerwatu tworzą przede wszystkim murawy kserotermiczne z kustrzą bruzdkowaną,

„Ligota Dolna” – to nie tylko nazwa miejscowości na terenie gminy Strzelce Opolskie, ale również utworzonego w jej sąsiedztwie w 1959 r. rezerwatu przyrody, chroniącego unikalne zbiorowiska roślin kserotermicznych.

tymotką Boehmera, macierzanką zwyczajną i przetacznikiem kłosowym. Występują tu również murawy naskalne z rozchodnikiem białym i czosnkiem skalnym oraz zarośla kserotermiczne z ligustrem pospolitym. W 2011 r. rezerwat został powiększony o sąsiadujący od strony północnej teren, gdzie występuje roślinność ciepłolubnych okrajków z ciemiężnikiem drobnokwiatowym i lebidką pospolitą. Rezerwat jest miejscem występowania kilkunastu gatunków uznawanych za zagrożone na terenie Śląska Opolskiego. Są to m.in.: oman szlachtawa, goździk kartuzek, żebrzyca roczna, pajęcznica gałęzista, skalnica trójpalczasta, marzanka pagórkowa oraz, charakterystyczny dla okolic Góry Świętej Anny, len austriacki. Do najciekawszych gatunków zwierząt stwierdzanych na terenie

rezerwatu zaliczyć należy pająka królowej, jaszczurkę zwinkę i gniewosza plamistego.

Murawy a użytkowanie – sprzeczność czy konieczność?

Ochronę najcenniejszych fragmentów naturalnych bądź półnaturalnych ekosystemów zapewnia m.in. system prawa krajowego. Przepisy ustawy o ochronie przyrody umożliwiają ustanawianie m.in.: rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów Natura 2000. Murawy kserotermiczne stanowią przedmioty ochrony 124 obszarów Natura 2000 w Polsce, z czego 21 zlokalizowanych jest na Śląsku. Są one również chronione w wielu rezerwach w Polsce, w tym w rezerwacie „Ligota Dolna” i „Góra Gipsowa” w woj. opolskim. Obecność muraw

stwierdzono również w granicach rezerwatu geologicznego „Góra Św. Anny”.

Murawy kserotermiczne a człowiek – to korelacja, bez której zbiorowiska te w dłuższej perspektywie czasowej nie mogą istnieć. Pozostawione samym sobie, z czasem ulegają sukcesji – zarastają krzewami i drzewami. Ich utrzymanie w dobrym stanie wymaga zatem ekstensywnego użytkowania, przy czym optymalnym sposobem na zachowanie ich walorów jest prowadzenie wypasu.

Ochrona czynna w „Ligocie Dolnej”

Działania mające na celu odtworzenie zdegenerowanych muraw w rezerwacie rozpoczęto w 2010 r., usuwając drzewa i krzewy oraz niepożądaną roślinność zielną wypierającą gatunki murawowe na skałach wapiennych.

Jednym z elementów projektu są zabiegi zmierzające do całkowitego odtworzenia i utrzymania istniejących w rezerwacie muraw kserotermicznych oraz fitocenozy naskalnych. W 2014 r. kontynuowane będą zabiegi wykonane w poprzednich latach, a dodatkowo zaplanowano usunięcie nasadzeń sosny czarnej z wierzchołków Góry Ligockiej.

„Czy wiesz, że...?”

... W latach 60. XX wieku na murawach Ligockiej Góry Kamiennej stwierdzono obecność 599 gatunków motyli (nocnych i dziennych). Dziś jest ich zaledwie kilkanaście. Prowadzone działania ochronne mają przyczynić się do wzrostu różnorodności florystycznej, a co za tym idzie – zwiększenia liczby gatunków owadów.

... Bioklimat muraw ma duże walory bioterapeutyczne. Nasycenie powietrza olejkami eterycznymi wydzielanymi przez rośliny murawowe, np.: z rodzaju szalwia, macierzanka, przylitla, dobre przewietrzanie i wysokie nasłonecznienie mają pozytywny wpływ na nasze samopoczucie.

Opracowano w ramach projektu „Ochrona najcenniejszych muraw, torfowisk i zimowisk nietoperzy w opolskich obszarach Natura 2000” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko

Len austriacki

Paź królowej

Czosnek skalny

